

Голота Н.М.,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
доцент кафедри педагогіки та психології
Педагогічного інституту

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ВИХОВАТЕЛІВ В КОНТЕКСТІ НОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність проблеми. Оновлення вітчизняної дошкільної освіти зумовлює потребу у новій стратегії підготовки вихователів, здатних створювати умови для максимального саморозвитку дитини. Діяльність закладів дошкільної освіти є багатоаспектною, тому підготовка вихователів має бути відповідною. Слід виходити також з того, що важливо не тільки передати дітям певні знання, уміння й навички, але й забезпечити високий сенсорно–моторний розвиток та формування пізнавальної активності зростаючої особистості.

Аналіз досліджень з означеної проблеми. Ряд досліджень присвячено різним аспектам професійної підготовки фахівців дошкільного профілю (Л. Артемова, І. Бех, Г. Беленька, О. Богініч, А. Богуш, Н. Гавриш, Г. Грама, Н. Грама, Н. Денисенко, Е. Карпова, В. Кузь, Н. Лисенко, І. Луценко, М. Машовець та ін.). Водночас аналіз наукових і методичних джерел свідчить, що на сьогодні підготовка вихователів потребує конструктивних змін. В сучасних умовах інформаційно насиченого простору життєдіяльності суспільства, появи нових галузей знань, прискоренні розвитку самої дитини традиційні методичні підходи до виховання й навчання дітей дошкільного віку не зможуть забезпечити цілісність розвитку її особистості у різних видах діяльності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сьогодні відбувається зміна освітніх пріоритетів: адаптація системи освіти до запитів суспільства спричинила відхід від інформаційно–знаннєвої парадигми навчання до створення умов для оволодіння комплексом компетенцій, зближення змісту обов'язкової програми підготовки

вихователя з іншими країнами, інтеграція та уніфікація навчальних дисциплін, спрямованість на практичну діяльність студентів і дозволяє здійснювати професійну підготовку вихователя в процесі діалогічної взаємодії викладача і майбутніх вихователів, формування готовності організовувати освітній процес у ЗДО на діяльнісному підході. Слід враховувати, що особистісно-орієнтована модель освіти спрямовує будь-яку діяльність на комплексний розвиток дитини. Сучасний вихователь має виявляти здатність творчо та ефективно застосовувати знання та вміння в міжособистісних відносинах і професійних ситуаціях. Компетентність характеризує рівень включення в активну діяльність, здатність ефективно розв'язувати конкретну ситуацію, мобілізуючи при цьому знання, уміння, досвід, взаємодії між вихователем та дітьми, тобто – здатність до дії як уміння використовувати набуті знання у своїй діяльності.

Мета публікації – охарактеризувати особливості фахової підготовки вихователів закладів дошкільної освіти в контексті нових освітніх технологій.

Для підготовки вихователя, спроможного вчасно реагувати на виклики, які стоять перед сучасною дошкільною освітою, викладачам вищих навчальних закладів необхідно впроваджувати нові концепції навчання, які пов'язуватимуть набуття знань і умінь з критичним їх осмисленням та творчим впровадженням.

Особливо цікавими в контексті нашого дослідження нам видаються концепції навчання на дослідженнях та проектного навчання.

Навчання, яке ґрунтується на дослідженнях є доцільно організованим, планомірно й систематично здійснюваним навчально–пошуковим процесом з метою формування нових знань і способів професійно–педагогічної діяльності, що містить особисті сенси й суспільно значущі цінності [1,8].

Цей вид навчання сприяє формуванню у майбутніх вихователів інтересу до творчої педагогічної діяльності, розвитку дослідницької складової у світогляді особистості, освоєння педагогом дослідницького підходу до

реалізації програмових завдань, умінь обирати доцільно методику організації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. В освітньому процесі вищого навчального закладу організація навчання на дослідженнях викликає певні труднощі: необхідність проведення суттєвої зміни навчальних планів; інтеграція досліджень у навчальні плани має враховувати обмеження в часі; чітке визначення змісту навчальних досліджень, завдань; визначення критеріїв порівняння досвіду одного дослідження з іншим через варіативність навчальних предметів та критеріїв оцінювання виконання досліджень.

Метод проектів – організація навчання, за якої учні набувають знань і навичок у процесі планування й виконання практичних завдань – проектів [2, 278]. Він дає можливість студенту в процесі виконання завдання застосовувати комплекс дослідницьких, пошукових, проблемних методів, сприяє здійсненню безпосереднього зв'язку між набуттям студентами знань та вмінь і застосуванням їх у розв'язанні практичних завдань. Проектна діяльність розглядається як навчальний процес, в якому усвідомлення самостійно здобутої інформації здійснюється через призму особистого відношення до неї й оцінку результатів в кінцевому продукті. Моделювання освітньої діяльності студентів вищих навчальних закладів передбачає таку структуру організації навчального процесу, відповідно до якої здійснюється науково–проблемний підхід під час засвоєння студентами змісту навчальних дисциплін, що зорієнтований на інтеграцію різних розділів конкретної освітньої навчальної програми.

Висновки. Таким чином, сучасна підготовка вихователя передбачає здатність швидко адаптуватися до освітніх інновацій, здійснювати виховання дітей відповідно до їх індивідуальної траєкторії розвитку.

Література

1. Іванюк Г. І. Нова стратегія розвитку освітнього середовища педагогічного вищого навчального закладу: матеріали I Міжнар. інтернет-конф. «Модернізація освітнього середовища: проблеми та перспективи», Умань, 6 квіт. 2017 р. / FOLIA COMENIANA: Вісник

Польсько-української науково-дослідницької лабораторії
психодидактики імені Я. А. Коменського: Умань: ФОП Жовтий
О. О. , 2017. Ч.1. С. 6–9.

2. Український педагогічний енциклопедичний словник / С. У.
Гончаренко. 2-е вид, доп. і виправ. Рівне: Волинські обереги, 2011. -
519 с.